

Vreemde werelden op een vreemde schaal

De fotografen Cassander Eeftinck Schattenkerk en Ann Pettersson exposeren nieuw werk bij Seelevel Gallery. De foto's in *Hybride landschap* proberen toeschouwers op het verkeerde been te zetten.

DANIËL BERTINA

Het lijkt op een mysterieuze druipsteengrot, of een donker oerwoud, marslandschap of een onderwaterfoto van Jacques Cousteau. Bijna goed. "Het zijn zoutkristallen op gips, karton en wol in een schoenendoos, gefotografeerd in mijn studio," zegt Cassander Eeftinck Schattenkerk (Amsterdam, 1974). Hij gebaart naar één van zijn foto's aan de muur van Seelevel Gallery. "Met een beetje rook erbij, voor de mysterieuze sfeer."

Met zijn Zweedse collega Ann Pettersson (Stockholm, 1965) legt Schattenkerk zich toe op een bijzondere vorm van landschapsfotografie. Hun tentoonstelling *Hybride landschap* is tot en met 29 april te zien bij Seelevel Gallery aan de Tweede Kostverlorenkade. De locatie doet nu al bijna een jaar dienst als uitvalsbasis voor deze 'guerrilla-galerie', die om de zoveel tijd een andere locatie betreft.

Eén van Ann Petterssons foto's is

Second, 2011. Ann Pettersson trekt voor haar beelden de natuur in en bewerkt haar surreële foto's met overgave.

FOTO ANN PETERSSON

vanuit een vliegtuigraam genomen. Vanaf grote hoogte zijn de zandkleurige heuvels van Malaga te zien, met zwarte olijfbomen en glooiende graanakkers. Maar het beeld doet ook denken aan een berg oude kleren op de rommelmarkt. Een ander werk toont een dromerig zeeland-

schap met vage horizontale lijnen en een dubbele horizon, waarbij ver op de achtergrond nog een bomenrij is te zien.

Pettersson trekt de natuur in om naar bijzondere beelden te zoeken. Schattenkerk bouwt vooral decors in zijn studio, waarop hij vervolgens

een 'chaosfactor' loslaat, zoals het proces van zoutkristallisering. Hij gebruikt Photoshop minimaal, zij bewerkt haar surreële natuurfoto's met overgave.

Ondanks de verschillende invalshoeken en werkmethodes lijken hun foto's op hetzelfde effect te mik-

ken. "We proberen allebei de toeschouwer op het verkeerde been te zetten," zegt Pettersson. Schattenkerk: "De kijker kan bij ons nooit helemaal zien hoe groot het beeld op de foto eigenlijk is. Het zijn vreemde werelden op een vreemde schaal."

Achttien jaar geleden kwam Pettersson naar Nederland voor een studie aan de kunstacademie in Den Bosch. Eerst werkte ze meer met analoge fotografie, waarbij ze verschillende negatieven op elkaar legde om een nieuw beeld te maken. "Nu gebruik ik digitale technieken. Die maken veel meer mogelijk, maar het is ook een grotere opgave om steeds weer de juiste vorm van verbeelding te vinden."

"Je kunt mijn werk landschapsfotografie noemen, maar is dat het wel? Het gaat meer om de associaties die het beeld oproept. Die heb-

'Mensen op een nieuwe manier naar hun omgeving laten kijken'

ben vaak niets meer met landschappen te maken. Wij proberen mensen op een nieuwe manier naar hun omgeving te laten kijken. Zodat ze zich afvragen: ziet de ander wat ik zie?"

Schattenkerk studeerde fotografie aan de Rietveld Academie. Hij raakte gefascineerd door processen van organische groei, en zocht naar een manier waarop hij met huis-tuinen-keukenmaterialen zélf een fantasielandschap kon laten ontstaan in zijn studio. "Ik stuitte op een kinderspeeltje waarmee je met zout en water een nepkerstboomje kunt 'kweken'. Dat procedé heb ik op mijn bouwsels toegepast en het resultaat in close-up gefotografeerd."

Op de foto's in *Hybride landschap* zijn geen mensen te zien. Schattenkerk: "Als je mensen in beeld zet, wordt de foto al gauw te anekdotisch. Dat probeer ik te vermijden."

"De menselijke vorm wordt al gauw een maat der dingen," zegt Pettersson. "Maar dat beperkt de vrijheid van associatie. Je kunt juist veel moois fotograferen zonder ooit een mens in beeld te brengen."